

Energiahatékonysági profil: Magyarország

Október 2008

Energiahatékonysági trendek

Áttekintés

Az 1998 és 2005 között az energiahatékonysági index (ODEX) Magyarországon 8 %-kal javult, míg az EU 27-ben 9 %-kal javult a vizsgált időszakban. Az 1998-2005 között bekövetkezett hatékonyságjavulás jelentős részben az ipari szektor energiahatékonyságának javulásából származott, míg a háztartások és a közlekedési szektor energiahatékonysága stagnált a vizsgált időszakban.

Ipar

Az ipari szektorban az ODEX index 19 %-kal csökkent 1998-2005 között. Valamennyi feldolgozóipari ágazatban javult az energiahatékonyság. Ebben az időszakban a magyar feldolgozóipar a kevésbé energiaigényes szerkezet felé tolódott el, miközben a gépjárműgyártás és járműgyártás részaránya a feldolgozóipari bruttó hozzáadott értékben 33 %-ról 55,9 %-ra nőtt. A feldolgozóipari átlagnál jobban nőtt a vegyipar energiahatékonysága (29% javulás) döntően a korszerűbb termelőberendezések üzembeállítása miatt.

Háztartások

A háztartási ODEX viszonylag stabil 2000 óta. A háztartási szektorban 1990 és 1998 között tömeges tüzelőanyagváltások zajlottak le,

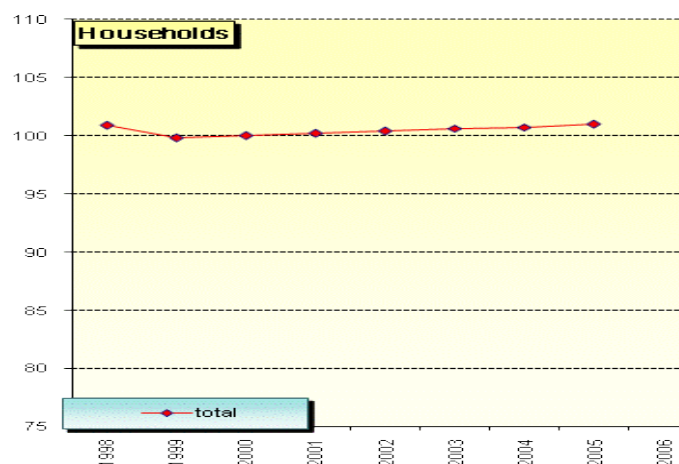
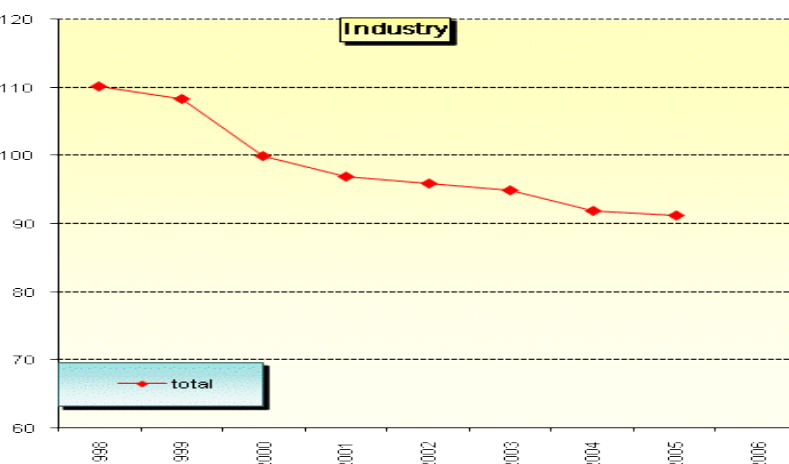
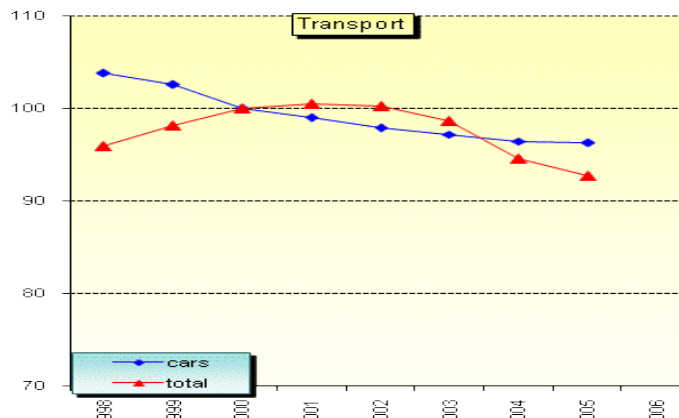
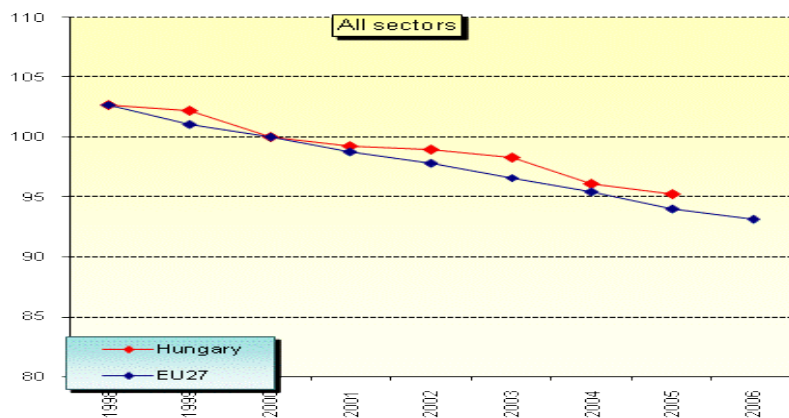
amikor a háztartások jelentős számban cserélték le a cserépkályhákat, szilárd tüzelésű és olajtüzelésű kazánokat új földgáztüzelésű magas hatásfokú kazánokra. Ennek hatására a földgáz részesedése a háztartási végső felhasználásban az 1990-es 25 %-ról 1998-ra 54,2 %-ra nőtt. 1998-2005 között a tüzelőanyagváltás már csak szerény mértékű volt, az 1998-as 54,2 %-ról 2005-re 61,4 %-ra nőtt. Ennek hatását pedig kompenzálta a fűtött alapterület növekedése.

A tömeges tüzelőanyagváltásban jelentős szerepe volt a támogatott háztartási gázáraknak.

Közlekedés

A közlekedési ODEX 3%-kal csökkent 1998 és 2005 között. A kamionok és könnyű tehergépjárművek ODEX indexe 7%-kal nőtt. (+7%) A személygépkocsik ODEX indexe 8%-kal csökkent. (-8%) Az ODEX 2002-ig nőtt azóta csökken. A hatékonyságjavulás háttérében két ok húzódik meg: az egyik oldalon a szállítmányozás jelentős mértékben áttérte vasútról közútra, mert a magyar gazdaságban domináns szerephez jutott multinacionális vállalatok előnyben részesítik a közúti szállítást a vasúti szállítással szemben, annak nagyobb rugalmassága és kisebb volumenérzékenysége miatt. A másik oldalon a személygépkocsipark jelentős részben megújult, mivel a személyautóflottát jelentős részben cserélték le energiahatékony korszerű autókra.

Energiahatékonysági index, bázis 100 = 2000,

Energiahatékonysági intézkedések

Intézmények és programok

A követendő energiapolitikát az 1999-es „Az energetika üzleti modellje” című dokumentum vázolja fel. A dokumentum kiemelt szerepet szán a fenntartható fejlődés és a versenyképesség biztosításának. A dokumentumhoz csatlakozó **Energiahatékonysági Akcióprogram** konkrét célleírányzatokat tartalmaz: az energaintenzitás évi 3,5 %-os csökkentésére, évi 1.79 Mtoe primerenergiaigény csökkentésére, évi 5 Mt CO₂ emisszió csökkentésére.

Az **Energia Központ Kht** Magyarország energiahatékonysági ügynöksége jelenlegi formájában 2000 áprilisa óta működik. Fontosabb feladatai: energiahatékonysági projektek műszaki-gazdasági értékelése, energiahatékonysági projektek konzultációja. (fűtés, távfűtés, épületek energetikai menedzsmentje, világítási rendszerek stb.)

Ipar

Az ipari energiahatékonyság javulását több program is elősegíti.

Ipari CHP-k telepítése, amely egységek hatásfoka átlagosan 20-25%-kal magasabb, mint a kizárólagosan hőt termelő kazánok vagy kizárólag villamos energiát termelő egységeké, **ipari tüzelőanyag-váltások**, a földgáz széleskörű felhasználásával, a villamos energia szélesebb körű felhasználása összefügg a precíz mérések és a folyamatok kontrollálhatóságának egyre növekvő igényével, **kedvezményes kamatozású hitel az üzleti szektor energiahatékonysági beruházásaihoz**, az Alap az energiahatékonysági beruházásokhoz nyújt kedvezményes kölcsönt, legfeljebb a projektköltség 80%-áig. A pénzügyi alap

feltöltődő alapként működik, ami azt jelenti, hogy a korábbi hitelek visszafizetései az új hitelek forrásai.

Háztartások és a tercier szektor

A működő épületrenovációs programok közül a legjelentősebb az **„Iparosított technológiával épített lakóépületek energiatakarékos korszerűsítése”**. Magyarországon a teljes lakásállomány 18,8%-t teszik ki a gyenge hőszigetelésű panellakások. A program a panellakások energiatakarékos felújítását és épületgépészeti korszerűsítését tűzi ki. A beruházási költség legfeljebb egyharmadát, illetve maximum 1490 €-t az állam, a további egyharmad részét az önkormányzat, illetve a lakástulajdonosok viselik.

A hagyományos építésű épületek felújítására szervezték a **„Sikeres Magyarorszáért energiamegtakarítási program”**-ot.

A távhőszolgáltatásban jelentős lépés volt a **„Mérés szerinti elszámolás”** bevezetése. Az 1998/18 távhőszolgáltatási törvény szerint a távhőszolgáltatóknak meg kellett szüntetniük a mérés nélküli, ún. átalánydíjas elszámolást és díjfizetést, továbbá meg kellett teremteniük a hőközpontonkénti mérés feltételeit.

Közlekedés

A személygépkocsipark modernizálásához magas megújítási rátára volt szükség. Ennek érdekében az új autók vásárlását kedvezményes pénzügyi konstrukciók segítették.

A közúti áruszállítás növekedésének kézben tartása érdekében megszervezték a **kombinált közúti-vasúti szállítást**, ami a közúton szállított áruk kb. 10 %-ára terjed ki.

Válasszon az energiahatékonysági intézkedések

Szektor	Intézkedés címe	óta
Ipar	CHP támogatása alaprendelet 56/2002 jelenleg érvényes módosítás 389/2007	1997
Ipar/tercier	Energiahatékonysági Hitel Alap	1991
Ipar/tercier	Környezetvédelmi és Energia Operatív Program	2007
Háztartások	Az iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos korszerűsítésének támogatása	2001
Háztartások	A hagyományos technológiával épült épületekre vonatkozó „Sikeres Magyarorszáért energiatakarékosági program”	2007
Háztartások	Távhőtörvény 1998/18	1998
Közlekedés	Kombinált közúti-vasúti fuvarozás	1990

Source: MURE data base

www.mure2.com

